

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LXVII (61) • ŠTEV. (Nº) 32

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES • 7 de agosto - 7. avgusta 2008

POT SE NADALJUJE

TONE MIZERIT

Ko se že pripravljamo, da ob uradnem obisku tudi rojaki osebno izrečemo dobrodošlico ministrici za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Republike Slovenije, gospe Mojci Kucler Dolinar, nam prihaja v roke nov dokument, ki ga pripravlja Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu. Gre za predlog prioriteta za Slovence v zamejstvu in po svetu, ki naj bi jih uvrstili v programsko obdobje do leta 2013 in tudi v večletni program izvajanja finančne podpore.

Besedilo, ki je še v stanju osnutka, predstavlja nov važen korak na poti sodelovanja med Republiko Slovenijo in Slovinci, ki žive izven meja matične države. Ko bo potekla debata, ko bodo predstavljeni popravki in dopolnila, in bo potrjena končna formulacija prioriteta, bo postavljen nov okvir tega skupnega dela.

Ta nova poteza je le dopolnilo dela, ki se je formalno začelo ob samem porodu slovenske države, katerega značilnost je sodelovanje. Rojaki vsega sveta so, vsak po svoji moči in v svojih okoliščinah, doprinesli k neodvisnosti in mednarodnemu priznanju nove države. Ta se je že v samem ustavnem besedilu zavezala, da bo pomagala slovenskemu življenju, kjer koli se že to razvija. Tako so drug za drugim sledili ukrepi, ki so gradili podlogo vedno boljšemu medsebojnemu razmerju: najprej Resolucija in nato Zakon o odnosih Republike Slovenije s Slovinci zunaj njenih meja; ustanovitev Sveta vlade RS za Slovence po svetu, sklic sej in njih zasedanje; formulacija Strategije odnosov Republike Slovenije s Slovinci zunaj njenih meja, kot del strategije razvoja slovenske države; in končno, potrditev prioriteta za določeno zgodovinsko obdobje.

Vzopredno pa poteka izredno delovanje Urada za Slovence po svetu, ki s konkretnimi dejavnostmi pristopa k bolj uspešnemu ohranjanju slovenskih vrednot med izseljeniki. Dobro poznamo seminarje za učitelje, kulturne animatorje, novinarje in arhivarje. Urad sofinancira razne dejavnosti v matici in po svetu: prispeva k šolskim dejavnostim in knjižnim izdajam; štipendira obiske domovine in udeležbo na šolah slovenskega jezika našim abitientom; podpira obojestranske obiske pevskih, gledaliških in drugih skupin. Celo športna dejavnost mu ni tuja ... Marsikatera dejavnost in marsikateri projekt je možen le, ker k izvedbi priskoči Urad s svojim razumevanjem in svojimi sredstvi.

Nič ni napačnega v tem. Slovenijo obvezuje ustavno določilo, diaspora pa se nanjo odziva z neumornim delom in zvestobo vrednotam tisoče kilometrov stran od kraja svojih korenin. Kajti, zaveza mora biti z obe strani: domovina je odgovorna za vestno in uspešno podporo slovenskih skupnosti in njihovega življenja; te pa se morajo zavezati za vredno uporabo prejetega, zavzetost, iznajdljivost, iskanje novih poti in ohranjanje tistih prvin, ki so bistvene za slovenstvo: jezik, vera, pesem, navade ... Le tak medsebojni dialog bo zagotovil harmoničen razvoj slovenstva in njegov obstoj v globaliziranem svetu postmoderne družbe.

V Mariboru so v soboto 26. julija v strogi tajnosti ustanovili novo stranko. To samo po sebi ne bi bilo nič nenavadnega, če se ta ne bi imenovala „Krščanska demokracija Slovenije“ (KDS). Njen predsednik je nekdaj vidni član bivše SKD Jože Duhovnik, generalni sekretar pa nekdanji član NSi Marko Štrovs.

Organizatorji trdijo, da nove stranke niso ustanovili nezadovoljni člani NSi, temveč nekdanji člani nekdanje SKD, ki so ocenili, da takšno stranko Slovenija potrebuje. NSi namreč po mnenju Duhovnika nima profila krščanskih demokratov.

„Gre za povsem drugačna programska izhodišča. V Sloveniji ni nobene normalne desne stranke, ker se vsi drenajo na sredini. KDS pa naj bi bila normalna desna stranka s programom, ki ga zastopajo vse politične stranke desnice v Evropi,“ je še povedal Duhovnik.

Pri tem pravzaprav ne gre za popolnoma novo stranko, saj je na ustanovnem zboru v KDS preimenovala že obstoječa zunajparlamentarna stranka Kresnica. Ta je bila ustanovljena leta 2006 pred lokalnimi volitvami. Zanimivo pa je, da je generalni sekretar KDS Marko Štrovs še v petek zanikal, da bi pred volitvami ustanavljal novo stranko.

Razumljivo je, da je ta „ustanovitev“ povzročila kar nekaj reakcije. Prav glede Štrosa je evropska poslanka NSi Ljudmila Novak dejala, da je bil infiltriran, saj je nekdanji član komunistične partije. Nova Slovenija je namreč od pristopnikov zahtevala izjavo, da nikdar niso bili člani KP. Štrovs je dejstvo članstva v komunistični partiji indirektno potrdil, a se seveda izgovarjal na razne načine.

V posebni izjavi o tem problemu je odbor NSi najprej opozoril, da je „je več kot 80 odstotkov programa KDS prepisa-

Jože Duhovnik

Marko Štrovs

Andrej Bajuk

Kdo bo ribaril v kalnem?

nega iz osnutka programa Nove Slovenije 2008-2012, ki je bil sprejet konec marca letošnjega leta“. Glede Štrosa pa so poudarili, da je ta začel opozorjati na položaj NSi šele potem, ko je „po lastni nerodnosti“ izgubil položaj državnega sekretarja. Po neuspehem zbiranju podpisov za izredni kongres NSi in prav tako neuspešni pobudi nove stranke pa se je Štros podrobno izjavil za nakup izvenparlamentarne stranke“ Kresnica, ki po navedbah NSi „nikoli ni bila prepoznana kot nosilka krščansko demokratskih vrednot“.

Predsednik NSi Andrej Bajuk pa je prepričan, da je preimenovanje stranke Kresnica „novi pojav starih želja, ki so se pojavile ob koncu leta 1999 na podlagi ocen nekdanjega predsednika države Milana Kučana, da Slovenija potrebuje žlahtno konzervativno stranko“.

O zadevi se je izjavil tudi predsednik vlade in prvak SDS Janez Janša, ki je glede ustanovitve stranke Krščanska demokracija Slovenije (KDS) dejal, da se resne stranke ne pojavljajo dva meseca pred volitvami. „Običajno se takšni projekti rojevajo takrat, kadar hočeš nekaj nagajati,“ je menil.

Pojav je precej jasen. Že nekaj časa se govori, da je NSi v zatonu in da na prihodnjih volitvah ne bo mogla preseči parlamentarnega praga. Vendar vemo, kako je z anketami v Sloveniji. Očividno pravi računi kažejo drugače. Zanimiva je tudi anketa, ki jo je izvedel neodvisni spletni portal Siol, kjer je krepko na prvem mestu Janševa SDS, Nova Slovenija pa se mirno prebjede v Parlament.

Stara taktika „deli in vladaj“ se povrača v najbolj nesramni obliki, da bi z medo kalila politične vode v Sloveniji. Kdo pa bi v kalnem ribaril je precej jasno.

Umrl je Aleksander Solženicin

Po hudi bolezni je 4. avgusta v Moskvi v 89. letu starosti umrl najpomembnejši ruski pisatelj 20. stoletja Aleksander Solženicin. V svojem odmevnem delu Arhipelag Gulag je Nobelov nagrajenec in nekdanji disident opisal usodo ljudi, ki so postali žrtve komunističnega terorja v Sovjetski zvezi.

Svetovno znani pisatelj in zgodovinar se zaradi hude bolezni že nekaj mesecev ni pojavljjal v javnosti. Po nepotrjenih navedbah naj bi umrl za posledicami možganske kapi.

Leta 1974 je bil zaradi svoje kritične drže proti sovjetskemu političnemu sistemu izgnan iz takratne Sovjetske zveze, kamor se je smel ponovno vrnil šele leta 1994. Proti režimu je pisal že med drugo svetovno vojno, zaradi česar je bil tudi zaprt. Leta 1956 je bil rehabilitiran in se je zaposlil kot učitelj matematike. Leta 1970 je za svoje delo prejel Nobelovo nagrado za literaturo.

V svojem dokumentarnem romanu Arhipelag Gulag je Solženicin postavil monumentalen pomnik žrtvam stalinističnega terorja. Delo, ki je izšlo v treh knjigah (1973-1976), velja za najpomembnejšo delo sovjetskega disidenta in Nobelovega nagrajenca. Zaradi „literarnega napada“ na sovjetski sistem so ga leta 1974 ponovno arretirali, nato pa izgnali. Nobelovo nagrado za literaturo je lahko prevzel šele po svojem izgonu iz Sovjetske zveze.

Pisanja Arhipelaga Gulag se je lotil 1958 v konspirativnih okoliščinah. Leta 1973 je sovjetska tajna služba KGB odkrila dele rokopisa, ki ga je Solženicin uspel v naglici pretihotapiti na Zahod in tam tudi objaviti. Režim v Moskvi je ostro protestiral in avtorja leta 1974 izgnal iz države. Šele leta 1989, v obdobju t.i. perestrojke, je bil Arhipelag Gulag prvič objavljen v Sovjetski zvezi.

Nobelov nagrajenec iz leta 1970 velja za najpomembnejšega prozaista ruske literature 20. stoletja. Iz njegovega obsežnega literarnega opusa poleg Arhipelaga Gulag izstopajo En dan v življenju Ivana Denisoviča (1962), Prvi krog pekla (1968), Rakov oddelek (1986), Avgust 1914 (1971).

Po mnenju nekdanjega sovjetskega vodje in reformatorja Gorbačova vloge Solženicina pri spodbujanju Stalinovega totalitarnega režima ne gre podcenjevati. Njegova dela „so spremila zavest milijonov ljudi“, je poudaril. Solženicin se je do konca svojih dni boril za Rusijo, ne samo za odmik od njene totalitarne preteklosti, temveč tudi dostojočno prihodnost, da bi postala resnično svobodna in demokratična država. „Dolgujemo mu ogromno,“ je še dejal Gorbačov.

Nemci o koroškem problemu

Eden najbolj uglednih nemških dnevnikov je gotovo Frankfurter Allgemeine Zeitung (FAZ). V eni zadnjih izdaj časnikar Reinhard Olt komentira tudi problem koroških Slovencev.

Deželni glavar avstrijske Koroške Jörg Haider si prizadeva, da bi ta spor s slovensko manjšino še vedno ostal pri življenju, ugotavlja Reinhard Olt.

Dvojezični napis so koroška specialiteta v gostilniških debatih, ugotavlja komentator nemškega časnika. Deželni glavar Haider skrbi, da se ta večni spor nadaljuje, čeprav mnogim ni jasno, zakaj ne pristane niti na majhne slovenske napise krajev na tablah naselij. Predvsem v Pliberku (Bleiburgu) je upor najbolj goreč, pa čeprav nihče v tem kraju nima sorodnika brez slovenskih korenin, še ugotavlja Olt in dodaja, da si mnogi želijo, da bi že imeli mir pred tovrstnimi spori.

Komentator v daljšem prispevku opisuje celotno zgodovino in ozadje spora glede dvojezičnosti v Avstriji, vključno s pravicami v Avstrijski državni pogodbi, odločitvami avstrijskega ustavnega sodišča glede deleža manjšine, ko je treba postaviti dvojezične napise, upiranjem deželnega glavarja Haiderja, vztrajanjem predstavnikov slovenske manjšine in poskusi Dunaja, da bi problem rešili.

„Cilje smo presegli“

Šolski minister Milan Zver je kot ključni dosežek ministrstva v tem mandatu izpostavil konkurenčnost znanj slovenskih učencev v primerjavi z njihovimi vrstniki po svetu.

Kot dodano vrednost zastavljenih ciljev ministrstva je navedel brezplačni vrtec za drugega in vsakega nadaljnjega otroka ter razpolovitev plačil vrtca za otroke, stare od tri do pet let do leta 2014. „Slednje je izjemen dosežek, ki ima in bo tudi v bodoče imel vpliv na demografsko politiko,“ ocenjuje minister.

Izpostavil je brezplačno upor oziroma izposojo učbenikov v osnovni šoli, na področju srednjega šolstva pa zagotovitev brezplačnega bivan-

ja v dijaškem domu za vsakega drugega in naslednjega otroka.

Posebej pa je poudaril premike na področju domovinske vzgoje in pri utrjevanju narodnega zavedanja. Slednje so po njegovem med drugim dosegli s prenovo učnega načrta. „S temi ukrepi smo naredili korak naprej tudi pri utrjevanju narodnega zavedanja pri učencih in dijakih,“ je prepričan.

Minister ocenjuje, da imajo v Sloveniji „ugoden splet okoliščin, ki definirajo slovensko šolo kot dobro“. Po njegovem pa bi večji premik lahko dosegli še na področju pokrajinskih izrazov, načeti pa bo treba tudi vprašanje športne zakonodaje.

20. Romanje treh Slovenij

Veliko ljudi in veselo prijateljsko vzdušje je skupaj z lepim vremenom kraljevalo 3. avgusta 2008 na Svetih Višnjah na 20. romanju treh Slovenij: matične, zamejske in izseljenske. (osebni občutek: kakor na kakem uspelem Slovenskem dnevu ali obletnici Doma nekje v Bairesu).

Neuradni začetek je bil že zjutraj, ko so nekateri navdušenci z vodstvom msgr. Janeza Riharja po stari romarski poti začeli pot na Sv. Višnje. Med drugimi sta bila tudi evropski poslanec prof. Lojze Peterle in slovenski veleposlanik v Rimu dr. Andrej Capuder.

Ostali pa so dopoldne zasedli prostor za cerkvijo, kjer je dr. Tamara Griesser Pečar imela predavanje Cerkev na zatožni klopi. Opisala je križev pot, ki jo je slovenska Cerkev v XX. stoletju prehodila pod tremi totalitarizmi: fašizmom, nacizmom in komunizmom. Z obžalovanjem je potrdila, da se ta

so se udeležili mladinske izmenjave v Kranjski Gori in na Sv. Višnjah v organizaciji Rafaelove družbe.

Prostor za cerkvijo je po maši spet oživel, kjer je — po blagoslovitvi obnovljene Ehrlichovega doma — sledil še kulturni program, govor poslanca NSi v DZ Jožefa Horvata in številni pozdravi priznanih gostov. Predstavljena je bila tudi bogata knjiga o stvaritvah slikarja Toneta Kralja (ki je med drugim tudi poslikal višarsko cerkev) izpod peresa (no, bolj verjetno iz tipkovnice ...) Verene Koršič Zorn.

Končno je le prišel čas še za telesno hrano in za „tekoče zadeve“, ki jih je letos prispevala klet števerjanskega župana Hadrijana Korsiča. Tudi zaradi tega so besede lepo tekle in se je odtok ljudi v dolino zavlekel kar daleč v popoldne.

Kot rečeno, zelo lep dan, lepo romanje in veliko lepih srečanj. Letos je bilo zaznati tudi več romarjev iz Argentine, ki so jih bili veseli tudi časnikarji medijev, da so jim poživeli programe in članke.

GB

križev pot še ni končal niti po demokratizaciji in osamosvojitvi Slovenije.

Točno opoldne pa je bila maša. V koncelebraciji z mnogimi izseljenskimi in drugimi duhovniki (iz Argentine je bil msgr. Franc Himmelreich) jo je daroval koprski škof Metod Pirih, ki je bil tudi mašnik na prvem romanju pred dvajsetimi leti. Tako pri maši kot v programu smo se ob njegovi 90-letnici rojstva spomnili pok. Vinka Žaklja, ki je mnogo pripomogel, da so ta romanja zaživelia in da na Višnjah stoji Erlichov dom.

V pridi si je škof zahvalil rojakom, ki živijo izven matičnih meja za zvestobo Sloveniji, v kateri so njihove korenine. Z njo si gradijo močne in modre osebnosti, kar danes potrebuje tudi Slovenija. Zahvalil se je za to, da so slovenski rojaki iz tujine dostikrat zgled ljubezni do domovine. Zahvala pa tudi za potprežljivost, saj matična domovina velikokrat ne pomisli na duhovno bogastvo in drugi kulturni potencial, ki je v slovenskih skupnostih izven mej Slovenije.

Med mašo in med kulturnim programom je preveval mešani zbor iz Ambrusa, aktivno pa so se udejstvovali tudi mladi iz Argentine, ki

PRVENEC NA NAŠEM ODRU

Andražev norček

Tukajšnja slovenska občila spočajo in vabijo na krstno predstavo tridevanke „Andražev norček“. Avtor, g. Miha Gaser, je znan dolgoletni kulturni delavec v naši skupnosti. V vseh teh letih se je izkazal kot uspešen režiser in postavil na oder raznovrstne gledališke predstave, nekaj celo na prostem, (na Pristavi), ki so še zahtevnejše. Organiziral je tudi proslave, obletnice, dramatiziral po-

vestice za otroke s pevskimi vložki, in še in še. Poleg redne službe je večer za večerom potegnil z delom daleč v noč, celo na račun zdravja, a ni odnehal v svojem „konjčku“ - hvala Bogu, ki je poskrbel za naše kulturne ustvarjalce!

V tej drami pa se predstavi Miha Gaser kot avtor. Segel je v tisto neobdelano področje vaškega preprostega življenja po vojni in revoluciji. Strašne posledice sta pustili obe; ena bolj kot druga, a ne samo zaradi množičnih pobojev domoljubov - domobravcev, družin, mater še nosečih otrok, žena in deklet ... **Zlo**, ki so ga zanetili prvi aktivisti, terenci in terenke, po vaseh in zaselkih, zaznamovali vaščane z naročenimi krilaticami in hujskali ene proti drugim je sejalo sovraštvo do nespoznavne meje. Od danes do jutri si ljudje niso več zaučali. V zraku je nekaj lebdelo.

Avtor je poiskal zgodovinsko temo, resnične dogodke, ki mejijo na neverjetnost, pa so vendarle mogoči, če poznamo nekaj preteklosti. Avtor pove le par stavkov - na kratko: Zgoda se dogaja v letu 1993 v Sloveniji, na kmetih in v gozdu, kjer je postav-

ljen križ, ki nekatere vznemirja, toda se ga ne upa nihče odstraniti, kljub temu, da ga je nekdo postavil med komunistično vlado 1970 leta, ko so takorekoč že „pospravili“ z nasprotniki. Ostala je še mržnja, a ne med vsemi.

Za zdomsko literaturo to delo velik doprinos z mnogimi posledicami, saj je prikaz drame z resničnim ozadjem in tematiko silno zanimiva kot motiv za razmišljanje, ki navsezadnje seže do srca, mogoče bolj osebno brez zgodovinskih števil in statistik.

Vsekakor bo „Andražev norček“ velik in odmeven kulturni dogodek za nas in tudi za rojake v domovini. V času vseh mogočih nanizank in plehkih predstav, je resna drama ustvarjalni prvenec sodobne dramske umetnosti, kamor ga bodo uvrstili ocenjevalci tu in tam.

Mihu Gaserju čestitamo in obenem tudi želimo vztrajnega kulturnega ustvarjalnega duha še dolgo v prihodnje.

Zveza slovenskih mater in žena

Avgust 2008

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Politični opozovalci so te dni enotni v presoji, da vlada (gospa predsednica) vodi neke vrste ofenzivo, da bi znova pridobila nekaj zapravljeni slave. Štirje meseci kmečkega upora so namreč zabeležili oster padec priljubljenosti, ki je nujno potrebna vsaki vladi, predvsem s pogledom obrnj enim na dopolnilne parlamentarne volitve prihodnjega leta.

Vse je v redu! Tak občutek je lahko imel neponučen državljan, ko je preteklo soboto poslušal odgovore gospe predsednice na tiskovni konferenci, ki jo je sklical v rezidenci v Olivusu. A tisti, ki vsak dan gulimo „šolske klopi“ argentinskih cest vemo, da položaj ni rožnat. Že dejstvo, da je gospa sklical konferenco isti dan, ko so kmetje uradno otvorili svojo letno razstavo kaže, da nekaj ni v redu. Sploh ta način postopanja že postaja smešen: ko so kmetje sklicali protestni shod, je vlada isti dan nekaj ur pozneje sklical svojo manifestacijo, da je bivši predsednik lahko „odgovoril“ na kritike. Ko poljedelci opoldne na svojem sejmu zahtevajo od vlade potrebne ukrepe, gospa popoldan razлага, da je vse v redu in vlada skrbira za blaginjo celotnega naroda. Kljub vsem njenim naporom, ritem dogodkov narekuje družba (ne opozicija, ki tudi nemočna le gleda), vlada pa skuša prestrežati udarce krute realnosti.

Konec praznovanja. Očividno je po nekaj letih domnevne blaginje prišla ura, da se streznamo. Dekret o gibljivem davku na izvoz soje je bil (kljub nasprotim vladnim trditvam) poizkus, kako dobiti dodatna sredstva za blagajno, ki se le prehitro prazni. To potrujejo javna dela, ki so naenkrat zastala, in nova napovedana, ki se ne začnejo. To potrujejo tudi provincialne vlade, ki od zvezne zahtevajo potrebna sredstva, pa jih zastonj čakajo; predvsem tiste, ki ne kažejo dovolj vdanosti do vladnih politik. Primer Corдобe je značilen. Provinca trdi, da ji vlada dolguje 1.600 milijonov pesov, kar pa v Buenos Airesu seveda zanikajo. Guverner Schiavetti (ki je bil te mesece trdno na strani kmetov) govori o maščevanju in skuša stvari urediti z raznimi ukrepi varčevanja. Začasno „obdvadčenje“ visokih pokojnin (tistih, nad 5.000 pesov) je naletelo na hudo sindikalno reakcijo, poulične proteste in spopade s policijo. Provinca trdi, da je to sad infiltriranih kirchneristov, zvezna vlada to zanika. Vsekakor, spričo mizernih pokojnin večine, ki mesečno ne prejema niti 1.000 pesov, je ta protest skoraj žaljiv.

Oblačno obzorje. Ta pojav pa je opozoril še na

drugo dejstvo. Vlada je napovedala zvišanje in gibljivost pokojnin. Predvideva, da bo sredstva za to dobila iz splošnega proračuna. A da bo to izvedljivo, mora povisiti prispevke za pokojinski sklad, kar avtomatično zniža sredstva, ki so namenjena provincam. Zaradi splošne stagnacije in tudi zaradi dolgomesečnega kmečkega upora, pa je davčna nabirka znižala svojo rast in tudi prizadeva vladno blagajno. Ogromne državne podpore raznim storitvam (transport, energija) nimajo več dobre podlage. Zato je te dni (prvič po sedmih letih) vlada dovolila povisico električne, ki bo prizadela sektorje višje uporabe (zvišanje do 30%), obrnila pa revnejše kroge družbe, ki manj porabijo (tarifa bo ostala nespremenjena). Kot ostala področja, je tudi energetsko ostalo brez prave politike, kar je povzročilo, da je v zadnjih dveh letih uvoz energije (elektrika, plin, težka goriva) narasel za 161%. Žalostno je, da v petrolejskem sektorju nihče ne vloži energa pesa v raziskave novih ležišč. Medtem ko Brazilija odkriva ogromne rezerve plina in petroleja, pri nas le črpamo, kar že obstaja, in bomo čez nekaj let morali drastično uvažati tudi petroloj.

Politični premiki. Pravzaprav ni veliko sprememb pod tem soncem. Novi šef kabimenta Sergio Massa sicer na splošno vabi guvernerje in veljake na razgovore, ki pa ne prinesejo nobene rešitve stvarnim problemom. Zato ni čudno, da se je šef avtonomnega prestolnega mesta uprl prehitremu sestanku, dokler vlada stvarno ne določi predmete razgovora. „Samo za fotografijo ne“, je rekel Mauricio Macri, ki ima z zvezno vlado vsaj ducat zadev, ki se stalno pojavljajo in nikdar ne rešijo. Do sestanka bo prišlo, a z konkretnimi točkami razgovora. Medtem je pa položaj podpredsednika še vedno meglen. Predsednica ga je sicer sprejela, a po sestanku ni prišlo do poravnave. Še več, vlada je moralno zapositi vseh osem funkcionarjev Cobosovega kroga. Že tako jih je bilo malo, če računamo, da so predvolilne obljube govorile o „svladji“. Kirchner sedaj skuša osvojiti simpatijo ostalih vladnih radikalov in osamiti Cobosa.

Soglasje? Te dni je na obisk prihitek brazilski predsednik Lula Da Silva. Obe državi skušata urediti medsebojne odnose, ki so na gospodarskem področju bolj podobni razmerju sovražnikov kot pa partnerjev. Nameni so dobri, vprašanje so konkretni ukrepi. Potem je prišel še venezuelski Chavez, za skupno fotografijo. Kaj več zaenkrat ne smemo pričakovati.

SLOVENCI V ARGENTINI

PRISTAVA

„Danes je dan, ...”

Kar pomnem davnih poročil o dogodkih na Pristavi, mi vedno zveni v spominu „Pristavska družina”. Da, tako smo se poimenovali in tako doživljamo večje ali manjše praznike naše skupnosti. In blagoslov novih prostorov je velik praznik!

Kot vsako nedeljo smo se tudi zadnjo v juliju ob desetih zbrali v kapeli Sv. Cirila in Metoda. Ko smo s šolskim in mladčevskim zborom peli prvo mašno pesem „Danes je dan, ki ga dal je

Gospod...”, se je pričela naša hvalnica Bogu. Med mašo, ki jo je daroval pater Alojzij Kukoviča, so se oglasile tudi orgle, kitare, flavte, violine... Starejši glasovi so objeli mlade, da smo lahko rahlo okušali v pridigi razloženo božje kraljestvo že tu na zemlji. Za to so poskrbele pridne učiteljice in voditeljice ... Anka, Gabi, Lučka, Maruča, Veronika. Ob sklepnu, še par

minut pogovora z Jezusom v Najsvejše in psalm 150 ...

Otroci in mladci so gospodu župniku podarili duhovni šopek in ga prosili, naj ga ponese tudi delegatu dušnih pastirjev msgr. Juretu Rodetu. S tem tudi oni spoznavajo, kako važen steber slovenske skupnosti so od vedno naši duhovniki.

Tako je pričel „dan, ki ga dal je Gospod”; dan, ki smo ga zelo težko čakali.

Vsa stavba čista, pobljena od kotička do kotička, ob Prešernovem spomeniku razobešeni argentinska in slovenska zastava, cvetlični lončki polni zelenja in cvetja, lahni zvoki slovenske glasbe ... Torej, dom in ljudje svečano opravljeni, da ne govorimo o novih, svetlih prostorih, stojecih na levi strani med kuhinjo in kinčom, če gledaš proti ombuju, prav za prav proti športnemu igrišču.

Marija Zurec Čeč nas je na dvorišču nagovorila in posebej pozdravila zbrane goste, dobrotnike in prijatelje. Vsi smo bili povabljeni, da prisostvujemo trenutku, ko sta predsednik in podpredsednik Pristave, Edvard Kenda in Matjaž Čeč, slavnostno otvorila novo stavbo z že tradicionalno gesto: razvezala sta pentlj slovenskega in argentinskega traku, ki je povezoval dva stebrička. Pater pa je med molitvijo blagoslovil nove prostore v pritličju in prvem nadstropju. Nato nas je z veseljem in ponosom pozdravil predsednik, se zahvaljeval in spodbujal za naprej, saj potreb in načrtov ne manjka. Skrbi, neprespane noči, seje, važne odločitve, ure in ure dela. Vsa utrujenost se razprši če je cilj dosežen. Zadovoljstvo se je pokazalo na veselih obrazih pristavskih odbornikov, ki so

SAN MARTIN

40. Mladinski dan

„Kamera teče ... akcija!“ 13. julija so v Slovenskem domu prižgali kamero in posneli film pod naslovom „40. Mladinski dan“. Prvi kader je mladina iz San Martina posnela v Zavodu presvetega srca Jezusa. V kapeli je g. Marjan Bečan daroval sv. mašo v zahvalo za okroglo obletnico mladinske organizacije. Mladina pa je poskrbela, da je bil ta obred res lep. Zato je z navdušenjem in veseljem zapela pesmi iz novega repertoarja. Duhovnik je navzočim in še posebno mladim pojasnil, da je življenje tekma v popolnosti. Treba je biti popoln kot naš nebeski Oče. Zaželeni cilj pa je možno doseči s spoštovanjem božjih zapovedi, s poglobitvijo v veri in s pomočjo molitve, tako da bomo lahko vsi zmagovalci.

Vendar pri športnih tekmovanjih je nemogoče, da zmagojajo vse ekipe. Da bi izvedeli, kdo bo tisti dan zmagovalec tekmovanja v oddobjki, so snemalci razstavili filmske pripomočke na igrišču Zavoda presvetega srca Jezusa in na igrišču slovenskega Doma. Tam so cel dan snemali zanimive in napete igre med fanti in dekleti, ki so zastopali vsak svoj dom. Opoldne je scena dobila okus po dobro pripravljenem kosilu pod vodstvom kuvarice Marte Jerman in Magdalene Belec.

Popoldne so gledalci navijali pri finalu deklet, kjer je zmagala ekipa iz San Justa. Pri fantih so prvo mesto dosegli domačini, ekipa iz San Martina.

Medtem so montažerji pripravljali megaproducijo za najbolj pričakovani kader. Zmontirali so osvetljavo na lev strani odra postavili veliki ekran. Na kulisah je bilo prikazano dvorišče slovenskega Doma: kapelica Marije Pomagaj in lipi. Preden se je začel novi posnetek je napovedovalka (Mihaela Podržaj) pozdravila vse navzoče gledalce, ki so bili zbrani na igrišču oz. v polni kinodvorani. Vsi so sprejeli argentinsko in slovensko zastavo, ter zapeli narodni himni. Nato je še predsednica sanmartinske mladine, Julija Kastelic, potrdila, da se splača ohraniti to skupnost in trud, ki ga mladi v prijateljstvu in skupnem delu vložijo.

Za to veliko praznovanje so se mladi iz San Martina potrudili in pripravili prizor pod naslovom „Nazaj v prihodnost“. Gledalci so opazili pred sabo znana igralca, ki sta že pred dvema letoma na istem kraju nastopala. Ta sta bila prof. Lobanja (Tomi Kastelic) in njegov asistent (Toni Podržaj). V letošnjem filmu sta si zopet že zelela uničiti slovensko skupnost. Prejšnjikrat jima to ni uspelo zaradi zmage superjunakov. Zato si je asistent tokrat izmisli „mašinico časa“, podobni otroškemu vrtljaku s streho iz dežnika, ki ju je popeljala v 60. leta. Poslala sta tudi DVD, ki so ga na ekranu predvajali. Na tem je prof. Lobanja opozarjal mlade iz leta 2008, da bo uničil mladino v njenih začetkih. Sodobna mladina je morala rešiti ta velik problem. Tudi oni

so si zamislili neko „mašinico časa“, s katero so se širje potniki vrnili v preteklost. Tam sta že bila zlobna igralca preoblečena, da bi ju ne prepoznali. Dosegla sta, da so se mladi skregali, fantje so se pretepli in zaljubljeni par se je razšel. Ravno ko je mlada dekle žalovala, ker je njen fant hodil z njeno najboljšo prijateljico, so prišli na pomoč potniki iz prihodnosti. Dokazali so, od kod prihajajo, in razložili njej in mladini iz leta 1968, da je vsega tega kriv hudoben profesor. Da bi preprečili namene tega človeka, so mladi pripravili Mladinski dan, kjer so tudi zaplesali ples iz tistih časov. Tako so pokazali, da se lahko nadaljuje s tradicijo le s skupnim delom. Potem pa so poslali oba zlobneža preko mašinice v prazgodovino, da bi se nikdar več ne vrnila. Potnikom se je pa že zelo mudilo nazaj v prihodnost in so se vrnila, ko se je začenjal kulturni del 40. Mladinskega dne. Folkorna skupina, ki jo vodi Ani Resnik, je prikupno zaplesala slovensko polko. Na zadnji sliki so se uvrstili vsi igralci in sodelavci tega filma. Na njem je tudi dokumentiran trenutek, ko so se mladini pridružili vsi, ki so nekoč bili člani mladinskih organizacij in so vsi skupaj zapeli Mladinsko himno.

Ta film je bil uspešen, ker je pri njem sodelovalo zelo veliko ljudi: režiserja: Leli Podržaj in Dani Leber, ki sta tudi napisala scenarij; Vera Podržaj (lektoriranje); grafična oblikovalka, Gabriela Petkovšek; producent, Marjan Belec; Dani Žagar (oblikovanje značkov); Lučka Kastelic (priprava rož) in Marjana Petkovšek Kocmura (sestava raznih plakatov).

Film je spadal pod žanr: komedija, saj je spravil v smeh vse gledalce. Ti so ostali v prijetni družbi, kot se dogaja po slavni premieri hollywoodskega filma „40. Mladinski dan“ je dosegel najvišjo oceno in je primeren za vse starosti, ker prikazuje sadove neštečnega dela in truda.

Tisti pa, ki ste ta film zamudili, ga lahko samo še najamete pri odbornikih mladine iz San Martina ali pa počakate in si drugo leto v živo ogledate novega.

SP

SAN JUSTO

Plesni večer, po naše!

V nedeljo, 27. julija zvečer nas je folklorna skupina Mladika povabila na srečanje slovenskih folklornih skupin, in tako proslavila svojo peto obletnico delovanja v Našem domu. Ob vhodu smo dobili lepo pripravljene programe (oblikovanje Veronika Kržišnik), ki so naznajali kar devet plesnih točk v izvedbi skupine mladih iz Lanusa, folklorne skupine „Maribor“ iz Carapachaya, folklorne skupine „Pristava“ in gostiteljske skupine Mladika.

Na dvorišču Doma je bil pripravljen velik oder, okoli in okoli okrašen s cvetjem. V ozadju je bila risba plesnega para ter argentinska in slovenska zastava. Okrogle mize na dvorišču so vabilo, da se posedemo. Ogledali smo si ročna dela pri stojnicah in na razstavi, delo slovenskih umetnikov in izdelovalcev.

Gregor Modic je imel na skrbi predstavo srečanja folklornih skupin in posameznih plesnih točk. **V Argentini plešemo po naše!** je bilo geslo večera, in namen, da doživimo slovenske ljudske plese v prijetnem duhu, je bil povsem dosežen.

Mici Malavašič Casullo je v imenu Doma pozdravila navzoče, prav posebno pa folklorno skupino Mladika. Pod vodstvom prof. Mirjam Mehle Javoršek že pet let skrbi za veselje do spoznavanja slovenskih plesov v mlajših in mladih sрcih.

Začeli so se nastopi. Pred vsako plesno točko nam je Gregor Modic na kratko opisal zgodovino folklorne skupine in značilnosti pokrajinskega plesa, ki so ga potem predstavili. Na platnu so se pa prikazale slike čudovitih krajev Slovenije, od koder je bil vsak ples, ter slike folklornih skupin.

Prvi so priplesali na oder najmlajši iz folklorne skupine Mladika. Prizor je vseboval prekmurske, dolenske in ljudske pesmi. Velika skupina (skupaj 33 otrok iz Balantičeve šole) se je odlično odrezala na odu. Pokazali so, kako razigrani in sproščeni so ljudski plesi. Na obrazih je vladal nasmeh; svoje uživanje ob plesu so prenesli na publiko.

Druji na vrsti so bili mladi iz Slovenske vasi z gorenjskimi plesi. Skupino, ki se je prvič predstavila leta 1969 v Hladnikovem domu, vodi že dolga leta Bogo Rozina. Širje pari so sproščeno zaplesali in uprizorili ob narodnozabavni glasbi. Dokazali so, da je Valvazor dobro opisal Gorenjce, saj so jim noge prav malo mirovale!

Naslednja na odu je bila skupina Maribor, ki deluje že 14 let. Vodi jo Ani Senovršnik Resnik. Iz repertoarja so

predstavijo na Veselici narodnih plesov na slovenski Pristavi. To pot nam je skupina petih parov prikazala belokranjske plese z veliko sigurnostjo na odu ter z značilnimi in raznovrstnimi koraki tega plesa.

Sledil je kratek odmor in takoj po predstavitvi je zopet prišla na oder starejša skupina Mladike. Odločno in živahnno so pokazali plese iz Razkrižja in okolice (severovzhodni del Slovenije, kjer se „križajo“ Štajerci, Prekmurci in hrvaški Medmurski). Plesi so seveda pod vplivom te „mešanice“).

Skupina Maribor iz Carapachaya

Folklorna skupina Maribor je sedaj predstavila plese ljubljanskega predmestja, ki so jih pred prvo svetovno vojno plesali v okoliških vaseh Ljubljane. Zopet so pokazali kako obvladajo oder in z veseljem zaplesali.

Nato je skupina Pristava potovala na Gorenjsko in nam podala svojo podobo o gorenjskih plesov, kjer niso manjkale spretne igre s klobukami.

Pravi jubilanti tega večera so imeli na skrbi zaključek plesnih točk. Kot otroci so pred petimi leti za državni praznik v Balantičevi šoli prvič zaplesali pod vodstvom prof. Mirjam Mehle Javoršek. Tako je nastala skupina Mladika, ki se je potem predstavila v Buenos Airesu, Bariločah in Rosariju, z naraščajočim številom plesalcev. Trideset, sedaj mladcev in mladih, je pristopilo na oder. Predstavili so rezijanske plese v svoji pravi podobi. Z nasmejanimi obrazi in pripravljeni uživati s plesom, so koordinirano menjavali plesne korake.

Za konec pa so vse skupine prišle na oder in pozdravile publiko, ki je pri vsakem plesu močno pleskala in tako nagradila njihov trud pri dolgotrajnih vajah. Vsi, plesalci so skozi cel večer uspešno pokazali narodno izročilo v nošah in značilnih folklornih plesih slovenskih pokrajin.

Sledile so zahvale skupinam in njihovim voditeljem: Ani Senovršnik Resnik za Maribor, Marcelo Carte in

Veseli pari iz Slovenske vasi v Lanusu

Adrijana Ahčin za Pristava, Bogo Rozina za mlade iz Lanusa ter Mirjam Mehle Javoršek, Lučka Groznik in Berni Juhant za Mladiko.

Prav tako lepa hvala vsem, ki ste razstavljali na stojnicah vaše delo: sestre Bogataj, Fernando Dagostin, Marjan Grum, Ani Klemen, Tončka Koželnik Malalan, Marija Krajnik Štrubelj, Anica Mehle, Alenka Smole Bokalič, Anka Smole Kokalj, Irena Smrdelj, RAST 38, Regina Truden Leber, Božo Urbančič, Monika Vitrih Koželnik, Pavla Zupanc Tomaževič, Alenka Zupanc Urbančič in Anica Zupanc Zakrašek.

Nazadnje še posebna in prisrčna zahvala vsem, ki ste pripomogli k temu večeru pri organizaciji, pripravi prostora, dobrote za večerjo, luči, zvoku in vsem tistim, ki ste odkritosrčno, nesebično in dobrovoljno nudili svojo pomoč, da je večer lepo izpadel. „Bog plačaj!“ pa naj gre za vse pridne roke, ki so omogočile, da je skupina Mladika (v vseh treh stopnjah) imela nove obleke s

Sanhuška Mladika v celoti

nam plesalci pokazali vzhodnoštajerske plese s svojimi značilnostmi: vedri, oblikovno preprosti, vendar slikoviti; ples se je izmenjaval s petjem in spremnostmi igrami. Dobrovoljni širje pari so atraktivno in živahnno zaplesali.

Starejša skupina Mladike je s širinajstimi pari predstavila gorenjski štajeriš. Iz opisa vemo, da ta ples sodi med snubitvene plese. Sanhuška mladina se je po lanskem potovanju v Bariloche na srečanje narodnih skupin, navdušila in pričela z rednimi vajami s prof. Mirjam Mehle Javoršek.

Peta po vrsti je bila skupina Pristava, ustanovljena leta 2001. Uči jih prof. Marcelo Carte in se vsako leto

**G. JOŽE
RAZMIŠLJA**

Jezik

(Jakobovo pismo 3. poglavje)

Jezik je majhen ud, eden najmanjših v človekovem telesu. Je kakor ogenj, ki zažge ves gozd. Omadežuje vse telo. Ne more ga ukrotiti noben človek. Z jezikom hvalimo Boga in z njim kolnemo ljudi, ki so ustvarjeni po božji podobi. Iz istih ust prihaja hvala in kletev.

A danes ne govorimo o tem jeziku. To lahko ostane za drugo priložnost. Pa je tudi potrebno. Govorimo, mislimo in pišemo o slovenskem jeziku. Ta je eden od pogovernih sredstev naših odnosov.

Morda lahko rečemo, da je eden najlepših. Ni sicer eden od svetovnih jezikov. Morda je zelo težak, a je naš, slovenski. Je naša odlika, kakor je slovenska narodna himna, narodna noša ali slovenska zastava. Mirno lahko postavimo slovenski jezik na isto višino. Tako, kot sta nam sveta himna in zastava, enako naj nam bo tudi jezik.

Prvi, ki smo ga dolžni znati in govoriti ter pisati, smo mi starejši in potem tudi naša mladina. Vsi naj bi znali oba jezika, ker oba tudi vsak dan uporabljam.

Hvale vredno je učenje še drugih jezikov. Kolikor jezikov znaš, toliko mož veljaš. Nikakor pa ne sme zapostavljati svojega jezika. Naj nam bo vsaj eden več.

Koliko se je zanj trudil na primer blaženi škof Slomšek in mnogi drugi.

Ne sme nam pomeniti kakor zakopani talent. Lahko rečemo, da Slovenijo danes občuduje ves svet. Pa tudi nas. In mnogi se hočajo naučiti še slovenskega jezika.

Če je naš slovenski čut zaspal, nam ga drugi budijo.

Naučimo se jezika, če ga govorimo, beremo in pišemo. Nikdar nam ne bo žal, če bomo poleg drugih jezikov govorili tudi slovensko. Mnogim je že žal, ko bi bili na to ponosni. Isto delo so v onem času opravili njihovi starši. In to naj gre iz roda v rod.

Veliko in še večje priznanje gre tistim staršem v mešanih zakonih.

Učenje jezika je gotovo en način izkazovanja ljubezni do otrok in do Slovenije.

Starši so iznajdljivi in v ljubezni do otrok, niso nikdar ozkih rokavov.

Folklorna skupina Pristava

pomočjo Urada za Slovence po svetu.

Srečanje je v celoti dokazalo slikovitost slovenskega naroda v raznoličnih nošah in v kvalitetni izvedbi koreografij, ki so izražale pokrajinske šege in navade ter ponazarjale naš bogato kulturno dediščino.

Kar tako korajžo naprej!

Marta Petelin

NOVICE IZ SLOVENIJE

INFLACIJA V JULIJU

V Sloveniji se cene živiljenjskih potrebsčin julija podobno kot julija lani v primerjavi s preteklim mesecem v povprečju niso spremenile. K medletni inflaciji, ki je julija znašala 6,9 odstotka, so še vedno največ prispevale visoke cene naftne in hrane. Po mnenju ekonomistov julijska inflacija že kaže znake umirjanja.

INVALIDI BODO TUDI LAHKO TAJNO VOLILI

Na septembrskih parlamentarnih volitvah bo zagotovljeno tudi tajno glasovanje invalidov. Državna volilna komisija je namreč sklenila, da bo na vseh voliščih omogočeno glasovanje s posebnimi šablonsami za slepe in slabovidne volivce, v vsaki volilni enoti pa bodo invalidi lahko glasovali tudi s pomočjo elektronske naprave.

KAJ BOMO PRIDELALI?

V Sloveniji se bo letos po podatkih o zgodnji napovedi pridelkov poljščin, zbranih na 15. julij, pridelalo več strnih žit (belih žit: pšenica, rž, oves, ječmen), krompirja in siračne koruze ter manj oljnic, krmnega graha in koruznega zrnja. Poletne nevihte so le v manjši meri vplivale na velikost pomembnejših pridelkov, ugotavlja državni statistični urad.

USPEŠEN SLOVENSKI JAMBOREE

Prvi slovenski skavtski jamboree, ki je do sedaj največji skavtski dogodek v Sloveniji in se je končal popoldne, je bil po besedah tehničnega vodje projekta Marka Puškarčika uspešno izpeljan. Kot je poudaril programski vodja projekta Žiga Kovačič, bodo rezultati tega dogodka vidni čez nekaj let. Jamboree, ki je bil izpeljan pod okriljem Združenja slovenskih katoliških skavtinj in skavtov (ZSKSS), se je končal v nedeljo s spustom zastav na osrednjem tabornem prostoru v Željimljem, kamor so se s pohodov po Sloveniji vrnili člani najstarejše skupine - popotnice in popotniki.

KAZNI ZARADI NEUPORABE VINJET

Družba za avtoceste v RS (Dars) je od uveljavitev vinjetnega sistema cestninjenja pa do nedelje, 3. avgusta, zaradi neuporabe vinjet izdala 2686 plačilnih nalogov po vsem slovenskem avtocestnem sistemu, so za STA povedali na Darsu. Kazen zaradi ne-vinjete znaša tristo evrov; če se pa plača takoj, je znižana na polovico. Večina kaznovanih so tujci-turisti.

PO SVETU

LUFTHANSA

Nemški letalski prevoznik Lufthansa je v ponедeljek zaradi stavke, ki se je sicer končala pretekl petek, odpovedal 130 letov, od tega okoli 30 medcelinskih. Letala so prizemljili, ker jih med petdnevno stavko niso vzdrževali. Družba sicer načrtuje, da bo od torka do konca tedna dnevno odpovedanih okoli 40 letov.

TURČIJA

Turška policija je slab tened po terorističnem napadu v Carigradu, v katerem je umrlo 17 ljudi, več kot 150 pa je bilo ranjenih, prijela domnevne storilce, je sporočil turški notranji minister Atalay. Osem izmed desetih osumljencev naj bi po poročanju turških medijev pripadalo prepovedani Kurdske delavski stranki. Ta je sicer že takoj po napadu zanikala kakršnokoli vpletostenost.

OBAMA

Demokratski kandidat za Belo Hišo Barack Obama je izjavil, da je kampanja njegovega republikanskega tekmeča Johna McCaina cinična in da želi preusmeriti pozornost od pravih vprašanj, vendar pa po njegovem mnenju McCainove izjave niso rasistične. McCainovi svetovalci so namreč vzrojili, ker naj bi Obama skušal prikazati senatorja iz Arizone kot rasista.

SLOVAŠKA PRED EVROM

Na Slovaškem so pol leta pred načrtovanim prevzemom skupne evropske valute evro sprožili kampanjo s sloganom „Spreminjam valuto, ne cen!“. Z njo želijo preprečiti nenadzorovanov povrašanje cen ob menjavi denarne enote in s tem zaščititi potrošnika. Vodja kampanje Igor Barat je ob tem poudaril, da ne gre za zamrznitev cen.

PRENIZKA UDELEŽBA

Na referendumu, na katerem so Latvijci odločali o tem, ali naj volivci dobijo ustavno pravico do razpustitve parlementa, se je 97 odstotkov udeležencev izreklo za to ustavno spremembo. Kljub temu izid ne bo obveljal, saj je volilo le 40 odstotkov volilnih upravičencev, za njegovo veljavnost pa bi bila potrebna vsaj 50-odstotna udeležba.

ONESNAŽENOST V PEKINGU

Bližnje olimpijske igre v Pekingu so prebivalcem kitajske prestolnice prinesle nekaj, česar niso deležni prav pogosto. Pretekl petek je bilo možno nad Pekingom prvič po dolgem

PISALI SMO PRED 50 LETI

VELIČASTNO ROMANJE SLOVENCEV V LURDU

Ob zaključku lista smo dobili iz Francije naslednje sporočilo:

Lurški ugledni list „Eclair“ od 29. julija t. l. objavlja članek „1400 slovenskih romarjev je v Lurdru molilo za svoj narod, razdeljen med 3 države“.

V članku navaja, da je romanje vodil ljubljanski škof dr. Rožman, ki živi v izseljenstvu, da se ga je udeležilo 600 slovenskih romarjev iz Trsta, 200 iz Gorice, 300 iz slovenske Koroške, 150 pa iz Amerike, Francije in Belgije.

List poudarja, da Italija in Avstrija nista delali posebnemu pripravljalnemu odboru za to romanje nobenih težav, jugoslovanske komunistične oblasti pa niso dovolile, da bi romarji mogli oditi v Lurd.

Na zadnji strani je list objavil poltransko sliko s slovenskega romanja.

Istočasno s tem romanjem je izšla posebna knjižnica, posvečena Mariji, pod naslovom „Marijanski kult v Sloveniji“. Napisal jo je g. Nace Čretnik.

SLOVENCI V ARGENTINI

BUENOS AIRES

Osmi kulturni večer

Slovenske kulturne akcije, ki je bil v soboto 2. avgusta v salonu Bullrich, je privabil toliko ljudi kot le malokateri. Večer je bil v okviru filozofskega odseka (že četrti večer v tej sezoni) in je predaval g. dr. Pavel Krajnik in sicer o temi: Rusko krščanstvo. (...)

Nedeljskega ribniškega žegnanja v Slovenski hiši na Ramon Falconu se je udeležilo lepo število Ribničanov iz njihovih prijateljev. Popoldne ob štirih je imel v slovenski kapeli mašo ribniški rojak p. Ciril Petelin. Med mašo je bilo lepo ljudsko petje. Po cerkvenem opravilu so pa rojaki zasedli prostore v Slovenski hiši ob poticah in narezku prebili več ur v prijetnem pogovoru. (...)

MORON

V moronski katedrali je bila preteklo nedeljo svojevrstna prireditev. V okviru katehističnega dne je 10 otrok šestega razreda raznih moronskih zavodov pred moronskim škofom msgr. Miguelom Raspantijem javno odgovarjalo na vprašanja iz katekizma. Pri tem javnem izpitu je doseglj tretje mesto Slovenka **Mojca Pleško**, ki je za to dobila od moronskega škofa posebno odlikovanje. Mladi odličnjakinji k lepemu uspehu čestitamo!

Slobodna Slovenija, 7. avgusta 1958 - št. 32

času občudovati jasno modro nebo. V mestu, ki ima velike težave z onesnaženostjo zraka, je to precej redek pojav. Vsi ukrepi, ki so jih v Pekingu sprejeli za izboljšanje kakovosti zraka v času iger, so vendarle obrodili sadove, pri vsem skupaj pa je svoj delež prispevala tudi narava z dežjem in vetrom. V boju za čistejši zrak so kitajske oblasti za naslednja dva meseca, ko bodo v Pekingu potekale olimpijske in paraolimpijske igre, uvedle začasno prepoved uporabe več kot polovice od 3,3 milijona pekinških vozil. Poleg tega so zaprli številne tovarne v okolici mesta, ki so glavne onesnaževalke zraka, začasno pa so tudi ustavili vsa gradbe na dela v mestu.

DOGOVOR O KARADŽIČU

V javnosti so prišle navedbe, da naj bi bil nekdanji politični voditelj bosanskih Srbov Radovan Karadžič, ki je obtožen genocida in vojnih zločinov med vojno v Bosni in Hercegovini, do leta 2000 pod zaščito Združenih držav Amerike. O tem je za srbski časnik Blic spregovoril neimenovani vir, ki je blizu ameriški obveščevalni agenciji CIA. Sicer pa je v svojem prvem nastopu pred haaškim sodiščem minuli četrtek tudi sam Karadžič obtožil nekdanjega ameriškega posrednika za Balkan Richarda Holbrooka, da mu je pred dvanaštemi leti v imenu ZDA zagotovil, da mu ne bodo sodili pred haaškim sodiščem, če se bo umaknil iz javnega življenja. Holbrooke obstoj dogovora odločno zanika.

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE / Director: Antonio Mizerit / Proprietario: Asociación Civil Eslovenia Unida / Presidente: Alenka Godec / Redacción y Administración: RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA / Teléfono: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: esloveniau@sinectis.com.ar
Za Društvo ZS: Alenka Jenko Godec / Urednik: Tone Mizerit Sodelovali so še: Tine Debeljak (slovenska politika), Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Marta Petelin, Jože Horn, Saška Podržaj, Maruška Batagelj Klemenčič, Martin Križ, Matjaž Čeč in Marko Vombergar.
Mediji: STA, Radio Ognjiče, Družina.

RESUMEN DE ESTA EDICIÓN

EL CAMINO CONTINUA

Desde el nacimiento de la República de Eslovenia los distintos gobiernos, con mayor o meno empeño, prestaron su atención también a los eslovenos que viven dispersos en los distintos países del mundo. A ellos les dedicó el artículo 5º de la Constitución, que prevé el apoyo del país a sus actividades. En los últimos años esta tendencia creció. El actual gobierno ha dado pasos importantes en este sentido: se sancionó una ley particular para los eslovenos por el mundo; se creó un consejo asesor, integrado por representantes de las distintas comunidades; se trazaron estrategias especiales en el marco de un "espacio cultural común", que abarca los tres ámbitos de la vida eslovena: los habitantes de la República, las minorías étnicas en los países vecinos, y quienes vivimos en el extranjero. Ahora se definirán las prioridades de esta acción hasta el año 2013. Es un camino con un objetivo común: preservar los valores eslovenos, donde sea que nos encontramos. (Pág. 1)

JÓVENES EN SAN MARTÍN

En el centro esloveno de San Martín ya hace 40 años que celebran el día de la juventud. Este año, los festejos fueron el 13 de julio con la misa, el almuerzo y los partidos de vóley entre los jóvenes de los distintos centros. Los ganadores fueron las mujeres de San Justo; entre los hombres el triunfo lo llevó el equipo local. La idea central del acto cultural fue un viaje en el tiempo. Los personajes malvados que dos años atrás trataron de "arruinar" a la colectividad idearon una máquina para volver al pasado y "eliminar de raíz" a los eslovenos. Casi lo logran, pero el plan fue desarticulado a tiempo y en San Martín pudieron continuar con la tradición del trabajo en conjunto. También hubo bailes y videos preparados que amenizaron el programa. (Pág. 3)

INAUGURACIÓN

El último domingo de julio la familia del centro esloveno de Castelar inauguró nuevos espacios en el edificio de su sede y lo realizó con toda la pompa. Luego de la misa, en la cual cantaron los coros de niños y jóvenes, todos se acercaron hacia donde el presidente Edvard Kenda y el vicepresidente Matjaž Čeč desatarán la cinta e inaugurarán la obra. Tras las palabras alusivas se dio por abierto el espacio en planta baja y primer piso que bendijo el padre Alojzij Kukovica. (Pág. 3)

FOLKLORE NACIONAL

El domingo 27 de julio se realizó el Encuentro de grupos folklóricos eslovenos en el centro de San Justo bajo el lema "V Argentini plešemo po naše" (En la Argentina bailamos a nuestro modo). "Mladika" fue el anfitrión de la noche. De la mano de la prof. Mirjam Mehle Javoršek celebró su 5º aniversario y se presentaron en tres subgrupos, a la hora de bailar. Los conjuntos invitados fueron los jóvenes de Lanús (Bogo Rozina), "Maribor" de Carapachay (Ana Senovršnik Resnik) y "Pristava" de Castelar (prof. Marcelo Carte). Todos exhibieron bailes populares (fueron 9 números en total) de las regiones geográficas de Eslovenia. Antes de cada pieza, se presentó en palabras e imágenes la zona, las características del baile y la historia del grupo que subía al escenario. A lo largo de los diferentes números se pudieron observar algunas de las tradiciones y costumbres eslovenas tanto en el modo de bailar como en la ropa típica de cada región. También hubo una feria artesanal y una exposición de manualidades, todos trabajos realizados por personas de la colectividad. Felicitaciones a todos los bailarines y a quienes colaboraron de una u otra forma durante los ensayos de todos los grupos folklóricos y para la noche del Encuentro que mostró parte del amplio arco iris esloveno. (Pág. 4)

DEPORTES

La Selección Argentina Juvenil de voleibol sub 19 realizó una gira por España con 3 amistosos; Italia, dónde participó del Torneo Amistoso Seis Naciones (venció al anfitrión, Rep. Checa, Rusia y España); y Polonia donde se enfrentaron al seleccionado mayor B en 2 amistosos. Tras este partido, se eligió como mejor jugador de la Argentina al descendiente de eslovenos, Cristian Pogljen. (Pág. 6).

Naročnina Svobodne Slovenije: za Argentino \$ 150, pri pošiljanju po pošti \$ 215, Bariloche \$ 175; obmejni države Argentine 120 USA dol.; ostale države Amerike 135 USA dol.; ostale države po svetu 145 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 95 USA dol. za vse države. **Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.**

Čeke: v Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. **Oblikovanje in tisk:** TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L. / California 2750 - C1289ABJ Buenos Aires - Argentina - Tel.: (54-11) 4301-5040. - E-mail: info@vilkocom.ar

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Cuenta N° 7211
R. Nac. de la Propiedad Intelectual N° 881153	

MALI OGLASI**TURIZEM**TURISMO BLED
EVT Leg. 12618

Dis. 2089

de Lucia Bogataj

H. Yrigoyen 2682 L. 5 - San Justo

Tel. 4441-1264 / 1265
Počitniški dom „Dr. Rudolf Hanželj“ sporoča, da je gostom na razpolago vse leto. Tel.: 03548-494046; Mobitel (011) 15-6152-9978; e-mail: hoteldecampo@yahoo.com.ar**ZDRAVNIKI**

Dr. Klavdija V. Bavec - Nevrolog, Nevrapsihiatr. Konzultorji v Ramos Mejiji, Tabladi in Belgrano. Ordinira ob ponedeljkih in torkih od 13. do 19. ure. Ob sobotah od 9. do 14 ure. Prijave na telefon: 4652-7967. Nujno na 15-6942-7574.

ZOBOZDRAVNIKI

Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejia - Tel.: 4464-0474

ADVOKATI

DOBOVŠEK & asociados - odvetniki. Zapuščinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: jdobovsek@hotmail.com

Dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844-mpoznic@fibertel.com.ar

Dra. Ana C. Farreras de Kočar - Sucesiones - Contratos - Familia - Comercial - Laboral - Civil - Jubilaciones - Pensiones. Lunes y jueves de 15 a 18 hs. Ricchieri 67 3º H (1704) Ramos Mejia. Tel.: 4656-4039 - Cel.: 15-6447-9683 farrerasanac_te@yahoo.com.ar

OBVESTILA**PETEK, 8. avgusta:**

Koncert Akademskega pevskega zbora Franceta Prešerna, ob 20.45 uri v Našem domu.

SOBOTA, 9. avgusta:

„Ob taktu barv VI“ v San Martinu.

Predavanje za visokošolce o temi „Krščanska filozofija in zlo“, govornik Martin Sušnik, ob 20.15 uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 10. avgusta:

38. mladinski dan v Slomškovem domu.

V Slovenski vasi obisk Slovenskega okteta. Ob 9. pojejo pri sv. maši; ob 11. koncert v Hladnikovem domu; ob 13. kosilo.

Družinska nedelja Balantičeve šole v Našem domu San Justo.

ČETRTEK, 14. avgusta:

Redna seja Zvezne slovenskih mater in žena, ob 15. uri v Slovenski hiši.

PETEK, 15. avgusta:

Srečanje mladcev in mladenk za predstavo skupine lutkarjev „Navihanci“, ob 19.30 uri v Našem domu v San Justo.

SOBOTA, 16. avgusta:

Predstava celovske lutkovne skupine „Navihanci“ za otroke vseh osnovnošolskih tečajev v Slomškovem domu.

Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

Srečanje z ministrico Mojco Kucler Dolinar ob 17.30 v Slovenski hiši.

Predstavitev igre Andražev norček, ob 20 uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 17. avgusta:

Romanje v Lourdes.

PONEDELJEK, 18. avgusta:

Ponovitev igre Andražev norček, ob 17 uri v Slovenski hiši.

Celodnevni izlet SDO-SFZ

ČETRTEK, 21. avgusta:Slovenski dom San Martin in krajevna ZSMŽ vabita na svoj mesečni sestanek v domu ob 16. Predvajali bomo film *Otroci s Petrička*. Vsi lepo vabljeni!**SOBOTA, 23. avgusta:**

Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

Noč veselja, petja in bistroumnosti, ob 20.30 na Pristavi.

SREDA, 27. avgusta:

ODOBJKA**Slovensko-argentinski športnik, odlikovan**

Mnogo slovenskih fantov in deklet trenira odbojko po Domovih tako, da medtem, ko se medsebojno povezujejo, se tudi pripravljajo za medkrajevne turnirje in različne tekme. Seveda je pa treba vložiti veliko več energije, če želimo postati „pravi športniki“ in predstavljati na primer argentinsko državo po svetu.

Kristjan Poglajen v napadu

OSEBNE NOVICE**Družinska sreča**

V Villa La Angostura je v sredo, 16. julija bila rojena Ivana Veronika Casella; očka je Leopoldo Casella mamica pa Tatjana Frontini. **Srečnim staršem iskreno čestitamo!**

Krst

V soboto, 2. avgusta je v cerkvi Marije Pomagaj bila krščena Eva Modic, hčerka Gregorja in Saške roj. Urbančič. Botrovala sta Damjan Urbančič in Tatjana Modic Kržnišnik. Krstil jo je Roberto Scardamaglia.

Srečnim staršem naše čestitke!**Poroka**

V cerkvi Virgen del Valle v Raco, Tucumán, sta se poročila Martin Žakelj in María Teresa Albornoz. Poročal je catamarzenski škof mons. Lojze Urbanč ob asistenci g. Francita Urbanča. Za prične so bili Jožek Debeljak in Jože Žakelj ter Teresa Gargiulo in Víctor Albornoz. **Čestitamo!**

Novi diplomantki

Maria Tatjana Gorjup je 25. junija 2008 postala „Doctora en Recursos Humanos“ na Univerzi Rovira i Virgili v Tarragoni, Španiji.

Cecilia Čop je 31. julija na moronski univerzi dokončala študije in tako postala „Licenciada en gestión hotelera“

Cestitamo in želimo obilo uspehov!

Smrt

V San Justu je umrl g. Lojze Zakrajšek (87) in v Barrio San Nicolás (San Justo) g. Franc Meše (78).

Naj počivata v miru!

Prosimo, popravite

V številki 26-27 z dne 3. julija 2008 je v osmrtnici za pokojno Gabrijelo Pregej roj. Jurček, med žalujočimi nehote izpadla nečakaninja Marija Lucija Gabrenja. Naročnike prosimo, da napako popravijo, prizadeto pa, naj oprosti.

Uredništvo

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI 6. avgusta 2008

1 EVRO	239,6 SIT
1 EVRO	1,55 US dolar
1 EVRO	1,62 KAD dolar
1 EVRO	4,80 ARG peso

Kristjan Poglajen je imel to priložnost. Sestavljal je 14. člansko skupino mladih odobjkarjev - Selección Nacional Juvenil Argentina sub 19 -, ki je od 2. do 28. julija tega leta, odpotovala v Španijo, Italijo in na Poljsko, kot priprava na Južnoameriški turnir, ki se bo igral meseca oktobra v Braziliji. Samo prvi tega turnirja bo imel pravico direktnega nastopa za svetovno prvenstvo v kategoriji.

Iz preživetih dni po Evropi je argentinska ekipa, ki jo vodi Juan Cichello dosegla šest zmag in tri poraze. Med zmagami tudi šteje prvo mesto turnirja Sest narodov v Italiji, kjer so se pomerili z Italijani, Rusi, Poljaki, Češi in Španci. Na Poljskem so se Argentinci pomerili s starejšim tamkajšnjim moštrom (mayores B) v dveh igrah; obe sta bili za domačo ekipo. Ob zaključku zadnje igre so podelili priznanje najboljšim igralcem iz vsakega moštva. Za Argentino je bil izbran Kristjan Poglajen, med Poljaki pa Lomacz Grzegorz.

Kristjan je bil eden izmed novih izbranih pri skupini U19. Med pogovorom, ki ga je imel za somosvoley.com ob vrtniti je dejal, da je bilo potovanje samo priprava na oktobrski turnir in, da so vsi člani ekipe dali najboljše iz sebe. Med njegovim bivanjem v Evropi je tudi, 14. julija praznoval 19-letnico. Mladi „punta“ pravi, da ni pričakoval odliko najboljšega igralca na Poljskem, a je bil zelo ponosen nanjo, saj je pokazal svoje najboljše vrline na igrišču.

NUK z novo ravnateljico

Za ravnateljico Narodne in univerzitetne knjižnice (NUK) je bila imenovana Mateja Komel Snoj, in sicer z odločbo ministrstva za kulturo z dne 15. julija ter za mandat od 10. septembra 2008 do vključno 9. septembra 2013. Tako je potrdila Nuša Skubic z ministrstva za kulturo, ki ga vodi dr. Vasko Simoniti.

Ministrstvo za kulturo je ponovljeni natečaj za mesto ravnatelja NUK razpisalo maja letos.

Narodno in univerzitetno knjižnico je dolga leta vodil ravnatelj Lenart Setinc, ki je bil nazadnje v vlogi vršilca dolžnosti.

40. OBLETNICA ROŽMANOVEGA DOMA**V NEDELJO, 24. AVGUSTA**

- Ob 11.30: sv. maša za žive in rajne prebivalce in dobrotnike doma.
- Ob 13.00: prijeteljsko kosilo

Prisrčno vabljeni vsi rojaki

Prosimo, da se prijavite za kosilo do četrtnika, 21. avgusta na telefon 4669-1500. Cena: 25. \$

MLADINSKI CELODNEVNI IZLET

Zvezni odbor SDO-SFZ vabi vso mladino na izlet, ki bo v ponedeljek, 18. avgusta.

Sli bomo za cel dan v „Las Clavelinas“ v Escobar (www.lasclavelinas.com). Odidemo ob 8:30 iz Našega Doma (Hipólito Irigoyen 2756, San Justo). Cena \$20.-

Prijavi se do srede 13. avgusta na www.sdo-sfz.com.ar ali po elektronski pošti na sdosfz@gmail.com.

Prosimo mlade do 21 let naj prinesejo s sabo dovoljenje staršev v španščini.

ANDRAŽEV NORČEK

SPISAL MIHA GASER

Zgodovinska drama v treh dejanjih

V dvorani škofi dr. Gregorja Rožmana, Slovenska Hiša, Ramón Falcond 4158, Buenos Aires

CELOVŠKA LUTKOVNA SKUPINA „NAVICHANCI“ na turneji po Argentini

Petak, 15. avgusta: predstava za mladce in mladenke ob 19.30 uri v Našem domu v San Justo.

Sobota, 16. avgusta: predstava za otroke vseh osnovnošolskih tečajev, ob 15.00 uri v Slomškovem domu.

Predstavili se bodo tudi mendoški skupnosti in obiskali slapove Cataratas del Iguazú ter znamenitosti Buenos Airesa.

Navihanci! Zaželimo Vam toplo dobrodošlico in lepih uspehov ter doživetij!

SLOMŠKOV DOM

SLOVENSKI KOTIČEK Slovenija na televiziji

Na kanalu „Argentinisima Satelital“

Od 9. avgusta naprej, vsako soboto od 12. do 12.30 ure.

Kanal: Cablevisión/Multicanal 80 / 412;

Telecentro 71 / 600; Telered 61 / 400

Veseli bomo, če nas boste tudi poslušali še naprej vsak petek od 19. do 20. ure na AM 1250 Radio Estirpe Nacional

Informacije: Turismo Bled 4441-1264